

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 10 „
1/4 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob posameznem letu „Kazipot po Gerškem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vožni red želaznic“, parnikov in poštne raze.“

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“. A. Gabršček. Na naročila brez depozitne naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Letit-vrstah: če nasko 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za blitje in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le uredništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ sek petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gid. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Go i v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Soš ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na tekalšču s Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Koronski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabdič) tiska in zal.

Vedno v službi vlade.

Šusteršičev „Slovenski klub“ je po zaključanju deželnega zbora podal javnosti takole izjavo:

„Slovenski klub“ odobrava, da se je državni zbor zaključil in tako rešil ljudski zastop iz sramotnega položaja, ki je bil škodljiv ljudskemu blagru in kvarljiv državnim financam. Vlada se poziva, da ustvari predpogoje za uspešno delovanje parlamenta in potem čimprej zopet skliče državni zbor.“

Razne parlamentarne stranke so izdale po zaključanju državnega zbora izjave, v katerih naznanjajo svoje stališče nasproti zaključitvi državnega zbora ter imenujejo tudi krivce, prave ali nepravne, pač po strankarski sodbi. Stranke, ki sidiijo objektivno, so soglasno obsodile vlado ter jej opravičeno mačejo pod noge krivdo na zaključanju državnega zbora; pri tem pa jo tudi pošteno lasajo in delajo odgovorno za nedelavnost državnega zbora ter za posledice zaključanja. Šusteršičev klub pa je čutil potrebo, priskočiti na pomoč vladi ter odobriti njen korak. „Slovenec“, vrhno glasilo klerikalne stranke, hvali na vse pretege izjavo ter pravi, da je „Slovenski klub“ pravilno in točno označil položaj ter zadel v črno, edini med vsemi strankami! Pravi, da se je tratil čas s prepri o češko-nemških jezikovnih vprašanjih, to je o vprašanjih, ki so za ljudski blagor brez pomena (2). Potem pravi, da ima državni zbor neumen opravilaik, da najmanjša stranka lahko ovira delovanje poslanske zbornice. In take stranke so se dobile: češki in nemški liberalci, ki delajo le zgago in prepri v zbornici. — „Slovenec“ je čutil potrebo pridati izjavi pristno klerikalno farbarijo z izvestnim namenuom, naslikati liberalce za krivce glede zaključanja poslanske zbornice, kar naj bi pri slovenskih backih pomnožilo sovraštvo do slovenskih „liberalcev“.

Zakaj pa je bil zaključen državni zbor? Ne radi obstrukcije čeških radikalcov, ampak radi tega, kar so nemške stranke, med njimi tudi nemški krščanski socialci, vložile

svoj veto proti temu, da bi vlada izjavila, da ni hotel noben član vlade razžaliti kako avstrijsko narodnost. Čehi so se čutili žaljene po besedah dr. Mataja glede „dopustnosti“ češkega jezika po postnih uradih. Čehi so opravičeno zahtevali pojasnila in prav je bilo, da se je zahtevala pa vlade imenovana izjava; kako je bilo to prav, so nam najboljša priča Poljaki, ki so hoteli tako izjavo, toda ne; take izjave ni bilo, ker je vlada ni hotela. Nemci so jej prepovedali in vlada se je lepo udala. — Sedaj pa prihaja dr. Šusteršič pa hvali modrost te vlade, namestu da bi se postavil na stran Čehov proti vladi, ki je s tem, da je odklonila izjavo, nastopila skrajno sovražno proti Čehom ter tako pokazala vnovič, da šteje Nemce nad Slovane, da volja Nemcev je njena volja in rajši nego bi kršila to voljo, požene zbornico domov. Vse slovanstvo v Avstriji je indignirano radi zaključanja državnega zbora, vse čuti udarec vlade na Slovane Nemcem — na ljubo. — Tu vmes pa vstane Šusteršič s svojim klubom pa pravi: da je vlada storila prav ter diktira „Slov. klubu“ izjavo, v kateri odobrava korak vlade. — Vlada je stopila na stran Nemcev proti Čehom in s tem proti drugim Slovanom. Če bi bilo treba glede Nemcev podati izjavo, joj, kako bi bila hitra in slovesna; za Slovane pa nima niti navadne izjave, da noben član vlade ni hotel razžaliti kako avstrijsko narodnost. Zato zasluzi vlada najostrejšo grajo in obsodbo, zasluzi Bienenrth, da gre, ne pa da se odobrava vladi, da je zaključila državni zbor, ko je bila dolžna podati pojasnilo na besede iz ust jednega svojih članov. — Pokazalo se je, da pač imamo parlament, katerega je sestavila splošna volilna pravica, toda pri vladi je vse pri starem. Stari avstrijski sistem! Dokler se ta ne spremeni, ne bo mogel delovati nikak državni zbor. Namesto da bi se odstranjevale ovire, da vlada sama nove ovire: izjave ni bilo, zato je nasprotje med Čehi poostreno, in kako naj vstvari vlada sedaj predpogoje za uspešno delovanje parlamenta? Z opravičnikom, na katerega polaga „Slovenec“ toliko važnost? Dokler se ne spremeni sistem, ne bo koristil noben opravilnik.

Zato pa se moramo boriti proti sistemu — ne pa odobravati korake vlade v trenutkih, ko se dvigne sistem po nemški želji ter udari Slované z vso krutostjo.

Neprijetno je dirnila izjava „Slov. kluba“ vsakega, ki si prav predstavlja položaj. Mi Slovenci pač nimamo vzroka, klečeplaziti pred vlado: naše stališče je v opoziciji in boju proti vladi. Radi smo slišali, ko so se zjedinevali jugoslovanski poslanci na Dunaju, o odločnem stališču — proti vladi, katero hoče zavzeti „zveza“ — kako smo se varali, sam spričuje izjava „Slov. kluba“, kateri leze ž njo Bienenrth v nemški škric. Pa, ali ima Šusteršič Janusov obraz: opozicija v „zvezi“, udanost v svojem klubu?

Glas te „izjave“ je tisti hripavi glas, kateri nam je donel neprijetno na uho iz kranjskega deželnega zbora, ko se je valjal pred črnim nemškim baronom . . . Človeka zazebe v srce, ko vidi, v kakih rokah se nahaja usoda slovenskega naroda. Dokler bomo imeli Šusteršiče na Dunaju, nas vlada ne bo vpoštevala, ampak vedno bolj tepala. Njegova politika nas meče pod nogo Nemcem ter nas odvrača vedno bolj od slovenske yzajemnosti. . . .

Kaj pa vendar porečejo k izjavi „Slov. kluba“ drugi jugoslovanski poslanci, ki sede s Šusteršičem v „centrumu“?!

„N. D. O.“ — strah dr. Tume.

III.

Dr. Tuma apeluje na svobodomiselnost trgovcev in obrtnikov in zahteva od njih, da morajo dajati deio in zaslužek socijalnim demokratom, ter jim daje dobrohotno celo kopo „lepih naukov“. Med takimi nauki je še posebe naglašal, da med delavci in delodajalci . . . je nemogoče razgovor na polju terorizma.

Ali ste ga čuli? Ako naroden trgovec in obrtnik sprejme v delo le narodne delavce, tedaj je po Tumovo to terorizem, ubogemu delavcu se omejuje svoboda političkega prepričanja,

— a takega greha proti svobodomiselnosti ne bi smeli zagrešiti — trgovci in obrtniki.

Tako govoriči dr. Tuma trgovcem in obrtnikom, torej tistemu stanu, kateri je hotel ta politični harlekin še pred par leti organizovati na celi črti, tako temeljito, kakor jaz nisem mogel, ali stori pa to on, ki s celim svojim mogočnim „jaz“ — garantuje za vspehi, ako mu odbor Trgovsko-obrtnega društva poveri polno zaupanje in polno moč, in sicer tako, da nikdo ne bo vtikal v njegovo veliko organizatorično delo svojega nemnega nosa. In ta Tumova organizacija slovenskih trgovcev in obrtnikov, torej delodajalcev bi prav po tumovski navila uro — socijalnodemokratskim hujšakcem. Risum teneatis amici!

Zdaj pa, ko je pogorel med trgovci in obrtniki, se jim je pa predstavil v mogočni gloriiji voditelja in organizatorja socijalnodemokratskega delavstva, govori o svobodomiselnosti, o delavcih-trpinih, o barikadah in ječah, — zraven pa grozi na široko in na debelo s . . . terorizmom, o katerem sam pravi, da ni mogoče razgovor med delavcem in gospodarjem.

Dr. Tuma vidi v svoji domišljiji, kako se socijalnodemokratska stranka v gor. okolici . . . »veselo giblje. Ustvarila si je v kratkem času krepke organizacije, skoraj se število podvoji in početverja. — In dr. Tuma je najnovejši general te »početverjene« vojske, on jo bo vodil s trojo . . . »priznana žilavostjo in vstrajnostjo«, on bo s to vojsko vodil proti trgovcem in obrtnikom . . . »razredni boj«, kateri je proglasil na shodu v Ljubljani za glavno točko strankinega programa, on bo sikpal med delavci in delodajalci . . . »kollektivne pogodbe«, m gorje vam, delodajalci, ako se ne boste pokorili velikemu socijalističnemu odrešeniku, ker sicer bo njegov »razredni boj« grozen, sledili bodo štrajki in — terorizem najhujše vrste!

Delodajalci: »Ne rušite Tumovega rovarstva. — ker ga ne razrušite, ampak rušite sebi gospodarske

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

== „Treh mušketirjev“. ==

Francoski spisal:

== ALEXANDRE DUMAS. ==

(Daje.)

— Gospod, pravi Ana Avstrijska z izrazom, ki ga vsa njena izurjenost v zatajovanju ni mogla popolnoma izbrisati, pogledjte, če se da kaj storiti za te plemiče.

— Milostljiva gospa, odgovori Mazarin, storim vse, kar bo želelo Vaše Veličanstvo.

— Storite, kar vas prosí gospod La Fère. Saj se imenujete tako, ali ne, gospod?

— Imam še drugo ime, milostljiva gospa: imenujem se Athos.

— Milostljiva gospa, odvrne Mazarin s smehljajem, ki je izražal, kako lahko razume namigavanja, lahko se zanesete, vaše želje se izpolnó.

— Ali ste čuli, gospod? vpraša kraljica.

— Da, milostljiva gospa, in nič manj nisem pričakoval od vaše pravičnosti. Torej bom zopet videl svoja prijatelja, kaj ne, milostljiva gospa? saj je Vaše Veličanstvo tako mislilo?

— Da, videli ju boste zopet, gospod. Toda, ker ste ravno tu, vi ste frondor, ali ne?

— Milostljiva gospa, jaz služim kralju.

— Da, po svojo.

— Tako kakor vsi pravi plemiči, in ne poznam drugačnega načina, odvrne Athos ponosno.

— Pojdite torej, gospod, pravi kraljica ter ga odslovi z migljajem svoje roke; dosegli ste, kar ste želeli, in mi vemo vse, kar smo želeli vedeti.

Ko so se zaprla za Athosom vrata, se obrne kraljica proti kardinalu, rekoč:

— Kardinal, dajte zapreti tega nesramnega človeka, še predno odide z dvora.

— Mislim sem že sam na to, odvrne Mazarin, in srečen som, da mi daje Vaše Veličanstvo povelje, katero sem si hotel sam izprostiti. Ti pretepači, ki zanašajo v našo dobo duha prejšnjega kraljestva, so mi silno nadležni in kar sta že dva na varnem, pridružimo jima še tretjega.

Athosa ni kraljica popolnoma preslepila. V njenem glasu je ležalo nekaj, ker ga je bilo osupnilo ter mu zvenelo kot grožnja, dasi je izgovorila samo obljubo. Toda Athos ni bil mož, ki bi se bil oddaljil vsled prvega suma, zlasti ko se mu je razločno reklo, da bo videl svoja prijatelja. Čakal je torej v eni izmed sob, ki so obdajale kabinet, v katerem je bil vsprejet, da pripeljejo k njemu d' Artagnana in Porthosa ali da pridejo ponj ter ga povedejo k njima.

Med tem pričakovanjem je stopil k oknu ter gledal mehanično na dvorišče. Videl je prihod pariške deputacije, ki je prišla, da določi za trdno kraj posvetovanj ter pozdravi kraljico. Videl je parlamentarne svetnike, predsednike in advokate, med katerimi je bilo tudi nekaj vojakov. Pred ograjo jih je čakala velika eskorta.

Athos je začel gledati paznejše, kajti zdelo se

mu je, da je spoznal nekoga sredi te množice, ko je začutil, da ga je nekdo potrkal po rami.

Obrnil se je ter vskliknil:

— Ah! gospod Comminges!

— Da, gospod grof, jaz sem, in sicer prihajam s poveljem, za katero vas prosim, da mi blagovolite oprostiti.

— S kakim poveljem prihajate, gospod?

— Blagovolite mi dati svoj meč, grof.

Athos se nasmehne, odpija okno ter zakliče:

— Aramis!

Neki plemič se okrene: bil je oni, katerega je bil Athos spoznal, kakor se mu je zdelo. Ta plemič je bil Aramis. Pozdravil je grofa prijateljski.

— Aramis, pravi Athos, ravnakr so me prijeli.

— Prav; odvrne Aramis hladnokrvno.

— Gospod, pravi Athos, se obrna proti Comminges-u ter mu izroči uljudno ročaj svojega meča, tu je moj meč; blagovolite skrbno pazite nanj ter mi ga vrniti, ko odidem iz ječe. Mnogo mi je do njega, mojemu dedu ga je bil podaril Kralj Franc I. Svoje dni so plemiče oboroževali, ne razoroževali. Kam me peljete sedaj?

— No... najprej v svojo sobo, odvrne Comminges. Kraljica določi, kje boste pozneje bivali.

Athos odide za Commingesom, ne da bi rekel še besedico.

XXIII.

Mazarinova plemenitost.

Athosov zapor ni povzročil nikakega šuma, ni vzbudil nikakega škandala, ostal je celo skoro popolnoma neznan. Tako tudi ni niti najmanj oviral do-

temelje! — Ako boste poslušali »Sočo«, tedaj zadaste sebi smrtno rano! Kajti: »Utegne se vzbuditi odpor v Gorici in goriški okolici, ki Vas jasno pouči, da ste imeli Vi najmanj potrebe, tlačiti svobodo že itak tlačnemu sovetskemu delavcu!«

Ali dr. Tuma je podal v »Delavskem listu« tudi vzorec odpora, ki bi ga vtegnil vzbuditi. Zaradi neke notice v »Soči«, ki je došla iz vrst slovenskih delodajalcev, ni pozval ta veliki svobodomislec morda na boj proti neprijetnim nasvetom v »Soči«, marveč na — bojkot njihovih podjetij. Kaj imajo opraviti moja podjetja s kako norico v »Soči«, ki jo je spisal ta ali oni laigfajtel in je komu neljuba? Vidite, trgovci in obrtniki, tak je Tumov vzorec »razrednega boja«, taka je v resničnosti svobodomiselnost dr. Tume, ki daje Vam lepe nauke, da... »na polju terorizma je enmogoč razgovor«. — Vi ne smete terorizovati, to se pravi, Vi morate sprejeti pod svojo streho vsakega petelina iz te početverjene tumovske vojske, morate dajati delo in zaslužek ljudem, ki Vam bodo drugače pljuvali v obraz in..... rušili Vaše najplemenitejše prizadevanje za naš narodni napredek, Vi grešite proti — svobodomiselnosti, ako se ogrevate za — Narodno Delavsko Organizacijo, — ali dr. Tuma pa zna vzbuditi v Gorici in goriški okolici tak odpor proti Vam, ki razruši Vam gospodarske temelje in zadá Vam — smrtno rano.

Grozno! Kdo pa je ta človek, ki se drzne Vam, slovenski trgovci in obrtniki, tako nesramno pljuvati v obraz in oblastno groziti Vam, da Vam zadá — smrtno rano?! To je torej dr. Tuma, tisti, ki je še pred par leti tekal za Vami in usiljeval svojo mogočno roko — Vam, tisti, ki se je v Gorici zredil v bogatina največ po — Vas trgovci in obrtniki in Vas še rad vidi v svoji — odvetniški tovarni.

Ko je dr. Tuma narekoval svojemu pisarju okrožnico gor. trgovcem in obrtnikom, je prav sodil, da bodo ti-le takoj čutili njegovo — konjsko kopito. Zato se jim je hotel malce podobrikati, češ: »Že mnogokrat ste čutili terorizem »Soče« in njenega lastnika, marsikatero bridko rano je zadalo to podjetje ravno trgovskemu in obrtnemu stanu na Goriškem«. — Široko-ustnež pa je ostal dolžan dokaze tej bedasti trditvi. In v zadrego brez izhoda bi ga spravil vsakdo, kdor bi zahteval od njega le en pozitiven slučaj ali dogodek v oporo tej nesramni trditvi. — »Soča« je postavljala v neimerno težkih časih temelje sedanjemu razvoju trgovine in obrti. Ni ga skoraj podjetja, da mu ni stala pri rojstvu s svojo pomožno roko. Da ni mogla vstreti vsem »apetitom« često nevrednih ljudij, to pa vtegne biti! Zakaj pa ne? Ali »Soča« ni deklarirala, to naj si zapomni tudi dr. Tuma!

Dalje pravi: »Bodite napredni, svobodomiselnost in narodni (!!!) z de-

lavci vred, organizirajte Vi samostojno svoje gospodarske moči, pa pustite tudi svobodno organizacijo delavcu!« In na drugem mestu deklariruje frazer: »Socijalnodemokratska stranka se bori proti velikemu kapitalu, ki ne vničuje le delavca, temveč tudi trgovca in obrtnika, ki sta ravno tako sužnja velikega kapitala, kakor delavci sami!« Torej sami sužnji! Čudno, da ne vabi potemtakem tudi trgovcev in obrtnikov v mokrski tabor!

Zašel bi predaleč, ako bi hotel spraviti frazerstvo o »suženstvu« velikemu kapitalu v pravo luč. O tem se pomenimo prihodnjič, in sicer na ta način, da doslovno ponatisnem nekaj odlomkov iz svoje knjižice »Trgovsko in obrtno društvo«, ki je izšla l. 1900. in je še danes naš »Vademecum«. — Pomenimo se nekoliko obširneje tudi o razmerju med delavcem in gospodarjem ter na sploh o temeljih v razvoju naše veletrgovine in industrije, kajti tu je iskati tudi našemu delavcu — svojo boljšo bodočnost.

A. Gabršček.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Ajševce. — Nedavno se je oglašil dopisnik v »Soči« ter opisal nekoliko razmere, koje so bile v našem »Narod. izobraževalnem društvu«. Na to takoj ubere svoje strune tudi dopisnik iz Ajševce v »Gorici«, ki kakor stekel pes kaysa na vse strani, da ložje spoznamo tega moža, ki je ob volitvah vselej bolan. Da bi si pa gosp. dopisnik ne mislil, da smo vrgli puško v koruzo, ker mu nihče ne odgovori, postrežemo mu s temi le vrsticami. Ta človeček kar napada osebe v našem društvu, katere nimajo sploh nobene zveze z »Sočinim« dopisnikom, ter spravlja naše društvo v tako luč, da si kaj takega ni misliti. Žuga z razočaranjem ter drugim in obenem napada »Narodno napredno stranko«, ako ima ta duša kaj, naj le prinese, za vsaki slučaj dobi dobro nagrado. Smrad, kojega nam očita, smo že najbrže njemu ostopili. Jako slabo je tudi podučen, kako stoji naše društvo; da je tako slab računar, tega ne moremo umeti ne pričakovati od njega, ki mu je dolžnost učiti računice. Veselje, koje goji, namreč, da bi naše društvo razpalo, se mu ne posreči, kar se pa z njegovim gotovo zgodi, ne da bi mi kaj preveč to želeli. Da pa isti dopisnik vabi na vse pretege v neko društvo na Lijaku ter na vso moč blati »Sočo« ter povisuje »Prim. list« in »Gorico«, to nam je uganka, med istimi odpadniki ni ne enega naročnika ne na narodno nap. ne na klerik. liste. Da je pa pri tem društvu glava naš znanec, to nam je znano. Znaniti, da on toliko vabi, ker bi rad imel kojega izmed naših na Lijak, vsaj nam je znano, da je moral pred 14 dnevi pomožiti svoj pevski zbor z nad 10 kron vrednim gramofonom. Pa istemu se mora dati za vsak komad 10 vinarjev, poje pa le samo tri. To seveda tudi ne dopade gospodu pevovodji, kajti rad bi bil, da

bi se zapelo tudi kakšno od ljube; pa kaj to, saj smo bili tudi mi kdaj mladi. Mislim pa, da Vaše vabilo, gospod dopisnik, je zaman; da od vas koji uteče, to je gotovo. Kajti biti pod komando takih mož, to se pravi: pustiti se terorizirati od treh klerikalnih priganjatev in to naši fantje na Ajševici dobro vedo ter ne gredo na limanice tem klerikalnim petelinom. —

Veselilo nas je, da je naš pevski zbor skupno z drugimi zbori nastopil pri veselici, na Otavi ter žel pohvalo. Pokazal je, da bo v kratkem kos svoje naloge in da bo moral lahko sam nastopiti. Gospodu pevovodji Mladovanu pa moramo častiti, da se je toliko potrudil in s tem pokazal, da s tako vnetostjo se da dosti napraviti. Ako se še oglasi »Goričin« dopisnik, mu posvetimo še drugače.

Iz bovškega okraja.

Prilike mladeničev — nabornikov. — Čudno, da ravno nasprotno, namesto da bi se prve dni meseca marca začeli vojaški nabori od bovškega okraja dol, ker prav iz bovškega, kobariskega in tolimskega okraja gredo in bi radi sli mladeniči na tuje za krubom, morajo pa doma zgubiti skoro 2 meseca. Naj v tej stvari pomagajo naši poslanci!

Več mladeničev.

Iz ajdouskega okraja.

Iz Lokavca. — Pri domačem zabavnem večeru, katerega so priredili Lokavčani dne 6. t. m. v krčmi g. Vidmarja in katerega so se udeležili v precejšnjem številu tudi Ajdovci, bilo je tako veselo, da vse želi, da bi se ponovilo. Pri tej priliki je gospa Tomazič skupila dobička pri korijandolih in serpentinah 12 K v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Skazal se je pri tej priliki, kakor vedno, naš »fest fant« Miha.

Domače vesti.

Premečena sta iz Trsta v Ljubljano višji policijski komisar M. Pertot in koncipist dr. Stanko Trnovec, ki je ob enem imenovan za policijskega komisarja.

Kažipot po Goriškem se je letos nekoliko zakasnil. Izide pa do konca februarja t. l.

Sokolova maskarada. — Ta maskarada, ki nas popelje na severni tečaj, obeta biti nekaj izredno lepega. Delajmo na to, da se obetanje uresniči ter maskarada vredno zaključiti predpust.

Severni tečaj. — Prihodnjič priobčimo znamenito približno zgodovinsko črtico o severnem tečaju. Opozarjamo na njo že naprej.

Veliki ples »Goriške Čitalnice«. — Naša notica v »Soči« je obrnila pozornost boljših slojev goriškega mesta na ta vsakoletni veliki ples naše Čitalnice. Zatrjevalo se nam je od raznih strani, da bo udeležba častna za slovensko inteligenco. To tudi pričakujemo!

V St. Andrežu bo v soboto, 13. t. m. neki sestanek učiteljskega in koprskih učiteljskih. Nadeja se, da tudi gg.čne kandidatinje obiščejo ta sestanek v obilnem številu. Zato so uljudno vabljeni ne le učiteljstvo, ampak tudi vsi učiteljski prijatelji. Za zabavo je vse preskrbljeno.

O sporu med Gabrščekom in Tumo ne nehata še pisariti klerikalna lista. — Da je prišlo do spora, je naravno. — Dr. Tuma ni vstrajal v narodno-napredni stranki niti — dve leti. V marcu 1900. je bil ustanovni shod zaupnikov, v februarju l. 1902. je pa dr. Tuma pismeno naznanil Gabrščeku, da odstopa. To je storil takoj potem, ko ni bil izvoljen v deželni odbor. Še malo prej je bila seja, katere udeležniki vsi še živijo in so ugledne priče; in v tej seji je dr. Tuma razvijal čudovite načrte o bodoči svoji delavnosti. Ali takrat je bila še možna kombinacija, da bo Tuma izvoljen v deželni odbor. — Ko se to ni zgodilo, je zbežal iz stranke ter pisal Gabrščeku sicer jako prijazno pismo, s katerim polaga vse politično vodstvo zopet v njegove roke. — To je bil največji škandal, kar jih je doživela naša stranka.

Kaj je storil Gabršček? — Molčal je! Treba je bilo, prebleti ta škandal ter z novim, vstrajnim, sistematičnim delom držati stranko na višku naravnega razvoja. To se je tudi zgodilo in se še godi. Naj le govoričijo, kar hočejo, naša stranka napreduje korak za korakom.

Od l. 1902. dalje Gabršček in Tuma nista nikdar več skupaj sedela in delala. In to je vendar že — 7 let od tedaj!

Dr. Tuma je stopil na čelo socijalno-demokratskemu gibanju, katero on kompromituje do skrajnosti, — in tu je začel on boj na — vse fronte. Največ pristašev hoče naložiti ravno iz vrst naprednega delavstva in naše mladine. Zato je le naravno, da je začel najsrdečije udrihati po naši stranki — in Gabrščeku. Ali prav tako naravno je, da moramo mi zavračati dr. Tumo, in eto spor. Klerikalci se ga veselijo. Svobodno jim! Le tega naj si ne domišljujejo, da bodo imeli klerikalci kak dobiček od tega spora! — Šepetajo sicer, da bi dr. Tuma v slučaju potrebe naklonil klerikalcem glasove socialistov, ali — dr. Tuma ni sam gospodar vseh glasov. On je sicer absoluten gospodar v stranki, ker ne trpi nikogar zraven sebe, ali tako daleč vendar ne pojde oblast njegove osebnosti, da bi cela stranka drvila radi tega v objem klerikalcev.

Planinski ples v Bohinjski Bistrici. — Dne 13. t. m. se bo vršil v Grand hotelu »Triglav« v Boh. Bistrici prvi planinski ples. Sodelovala bo godba 47. pešp. iz Gorice. Začetek ob 8. uri zvečer. Kdor hoče preživeti par veselih uric med pravimi planinci, naj se poda v soboto v Boh. Bistrico v dobro znani hotel »Triglav«, kojega lastnik je g. Alf. Seidi in gotovo se bo dobro zabaval ter prinese s seboj najlepše spomine.

Goriška podružnica poštah uradnikov bo imela svoj letni občni zbor v soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih hotela »Unia«.

godkov v njihovem razvoju, in deputaciji, ki jo je poslalo pariško mesto, se je svedčano naznanilo, da pride pred kraljico.

Kraljica jo je sprejela, nema in ponosna, kakor vedno; poslušala je, pritožbe in prošnje poslancev; toda ko so končali svoje govore, ne bi bil mogel nihče reči, jih je li kraljica razumela; tako neizpremenjen je ostal njen obraz.

Nasprotno pa je Mazarin, ki je bil navzoč pri tej avdijenci, prav dobro razumel, kaj prosijo ti poslanci: v jasnih in določenih besedah so prosili naravnost in enostavno, naj se on, Mazarin, odslovi.

Ko so poslanci končali in je ostala kraljica nema, je dejal Mazarin:

— Gospodje, pridružim se vam ter prosim kraljico, da postavi mejo nesrečam svojih podanikov. Storil sem vse, kar je bilo v moji moči, da bi olajšal te nesreče, in vendar je javno mnenje, kakor pravite, tako, da izvira vse zlo od mene, ubogega tujca, kateremu se ni posrečilo, da bi ugajal Francozom. Ah, niso me razumeli, in imeli so vzroke za to: jaz sem naslednik najduhovitejšega človeka, ki je kdaj postal žezlo francoskih kraljev. Spomini na Richelieuja me ubijajo. Ko bi bil častihlepen, bi se zaman boril proti tem spominom; a nisem častihlepen, in dati vam hočem dokaz temu. Proglasim se za premaganega. Stori, kar zahteva ljudstvo! Če so Parižani kaj zakrivil — in kdo ni ničesar zakrivil, gospodje? — je Pariz dovolj kaznovan; dovolj krvi je teklo, dovolj bede tlači mesto, bropano svojega kralja in pravice. Ne gre, da bi jaz, priprost zasebnik, hotel biti tako

važna oseba, da bi ločil kraljico od njenega kraljestva. Ker zahtevate, da se umaknem, no, pa se umaknem.

— Potem je mir gotov, pravi Aramis svojemu sosedu na uho, in posvetovanje je odveč. Treba je le še poslati Mazarinija pod dobrim varstvom na najbolj oddaljeno mejo ter paziti, da se ne vrne nikdar več niti tod niti kod drugod.

— Trenutek, gospod, trenutek! odvrne človek, na katerega se je obrnil Aramis. Vraga! kakšni ste! Vidi se vam pač, da ste mož orožja. Treba je vendar priti na jasno glede poglavja o remuneracijah in odškodninah.

— Gospod kancelar, pravi kraljica onemu Séguier-u našem staremu znancu, vi otvorite konference; vršile se bode v Rueilu. Gospod kardinal je govoril besede, ki so me zelo presunile. Zato vam ne odgovarjam več dalje. Kar se tiče vprašanja, ali kardinal ostane ali gre, sem gospodu kardinalu preveč hvaležna, da mu ne bi pustila popolne svobode pri vsem njegovem delovanju. Gospod kardinal naj stori, kar mu je drago.

Lahna megla je hušnila preko obraza prvemu ministru. Pogledal je nemirno kraljico. Njen obraz je bil tako neprodiren, da ni mogel čitati z njega, kaj se godi v njenem srcu, kakor tudi drugi niso mogli tega čitati.

— Toda, dokler se gospod kardinal ne odloči, pristavi kraljica, naj ne bo govora o ničem drugem nego o kralju.

Poslanci se priklonijo ter odidejo.

— Kaj? vsak! — ne kraljica, ko so se za zadnjim

izmed njih zaprla vrata, tem škricem in advokatom se hočete udati?

— Ni je žrtve, ki je ne bi hotel vzeti nase v blagor Vašega Veličanstva, odvrne Mazarin ter vpre v kraljico svoj bodoči pogled.

Ana povese glavo ter se pogrezne v sanje, kar je bilo pri njej tako pogosto. Spomnila se je Athosa. Plemičovo drzno vedenje, njegova odločna in hkratu dostojna beseda, slike, ki jih je vzbudil v njej z eno samo besedo, vse to ji je vzbudilo spomine na dolgo preteklost, polno opojne poezije: mladost, lepota, čar dvajsetletne ljubezni, trdi boji njenih pomočnikov, krvava smrt Buckinghama, edinega človeka, katerega je bila resnično ljubila, in junaštvo njenih skrivnostnih braniteljev, ki so jo bili rešili dvojnega sovraštva, Richelieu-jevega in kraljevega — vse to ji je vstalo v spominu.

Mazarin jo je gledal; in sedaj, ko je bila sama in ni bilo okoli nje vse polno sovražnikov, ki bi jo bili opazovali, je spremljal njene misli na njenem obrazu, kakor je videti na prozornih jezerih, kako jadrajo nad njimi oblaki in odseva v njih nebo, kakor misli.

— Treba bi se bilo torej ukloniti viharju, zamrma Ana Avstrijska, kupiti mir, čakati mirno in potrpežljivo boljših časov?

Mazarin se trpko nasmehe tej opazki, ki je pričala, da je smatrala kraljica ministrov predlog resnim. Ana je imela sklenjeno glavo in ni videla tega smehljaja, toda ko na svojo opazko ni dobila nikakega odgovora, je dvignila čelo, rekoč:

— No, vi mi ne odgovorite, kardinal? kaj mislite?

Kaj pravi glasnik gorških „novostrujarjev“, Fr. Kremžar, o učiteljstvu? — V „Domoljubu“ piše:

„Judovski hlapci in naši otroci. Liberalci in socialni demokrati in sploh vsi svobodomislci so začeli novo agitacijo za svobodno šolo Osvobodno društvo „Svobodna šola“ na Dunaju šteje baje v celotni državi 25.000 članov; njihov list pa ima v celotni državi 15.000 naročnikov. To je sicer presneto malo, če pomislimo, da ima naš „Domoljub“ po celotni Sloveniji sedaj že blizu 25.000 naročnikov. Zato bi se pravzaprav ne bilo vredno petati s to prevzeto svojatjo. Toda nemški list „Svobodna šola“, ki se vsiljuje tudi v naših krajih, piše, da je „Svobodna šola“ dala svobodomisljenu učiteljstvu novega poguma, nove zaslombe. Ker so večinoma judje voditelji društva „Svobodna šola“, je jasno, da so svobodomisljni učitelji hlapci „judov“ in da jih judje podpirajo. Delovanje teh judovskih hlapcev na Goriskem je tako, da presega že vse meje. Nekateri izmed njih nimajo že nobenega pojma več, kaj je vzgoja otrok. V šolo uvajajo novotarije, ki merijo na to, izpodbiti pri otrocih ugled katoliške cerkve, zunanjo šolo pa s svojim življenjem delajo pohujšanje. Dobromislci starši s duhovniki vred se sicer pritožujejo, a gospodstva je gluha. Zato zgrabimo za samopomoč! Ven med ljudstvo! Pončimo na slobodi ljudstvo o namerah, ki jih ima šola in otroci svobodomisljstvu udano učiteljstvo! Nočemo več trpeti delovanja liberalnih učiteljev. Naj vihar ljudskega ogorčenja pomete te smeti izmed nas in naj se vendar enkrat že očisti ozračje! Dovolj je odlašanja in cicanja!“

Prijazen gospod! Govori o brezverski svojati, o judovskih hlapcih, ki nimajo pojma o vzgoji otrok, ki hočejo izpodbiti pri otrocih ugled cerkve, ki živa pohujšljivo; zato naj zgrabi ljudstvo za samopomoč ter naj pomete te smeti... Tako že ni kmalu kdo žalil učiteljstva kakor glasnik „novostrujarjev“ Fr. Kremžar v „Domoljubu“. Ker pridno leta po deželi z dr. Capudrom ali dr. Brecljem, ki je general „novostrujarjev“, imajo učitelji dosti prilike se lepó pomeniti s tem čednim človekom!

Tumovi načrti. (Dalje.) Dr. Tuma je pripovedoval v Ljubljani, da deželne organizacije za listino, za Gorisko in za tržaško ozemlje so izbrale izvrševalni odbor, kateremu je naloga, vzdrževati skupno glasilo »Delavski list«. Ha! Čegav je pa prav za prav »Delavski list«? Tumov. O Istri in Trstu je presneto malo v »Delavskem listu«, skoro po vseh člankih in noticah se vije sam dr. Tuma. V uredništvu so imeli velike križe, ker jih je preveč zalagal z gradivom, ki ni prav nič tikalo v socialnodemokratični list. Slednjič se se ojačili ter mu vstavili udriharije, ki so delale nečast socialnodemokratičnemu glasilu. Ali dr. Tuma ne miruje, marveč piše naprej, pa malce drugače, da bi ga povsem omejili, tega pa ne dopusti nikdar. In tako bodo imeli sodrugi še naprej veselje čitati po »Delavskem listu« v glavnem le Tumove klobasarije — dokler se skupno ne ojačijo ter se zahvalijo Tumi za veliko ljubezen. Pripoveduje o raznih shodih in predavanjih. Pravi, da se predavani udeležuje pridno tudi ženska mladina, to je g.čne kandidatkinje. Ako bi mi to povedali, pa bi se zgražal nad nami, češ, da denunciramo. Prav bi bilo, da je povedal tudi, da njegov prvi adjutant vlačí par dijakov po prostorih »slov.« krčmarja, ki je volil v Trgovsko in obrtno zbornico z Lahi. — Na to je prišla posebna važnost na vrsto, namreč da so v organizaciji soc. dem. stranke 1 odvetnik dr. Tuma, potem ne pride dolgo in dolgo nič, na to 3 odvetniški kandidatje (dr. Dermota, dr. Ferfolja v Tolmini in ?) Vsi ti bodo intenzivno delali za soc. demokratično stranko: Dermota v okolici in Gorici, Ferfolja na Tolminskem, dr. Tuma pa vsepovsod.

(Pride še.)

Oj te trile! — „Gorica“ in „Primorski list“ sta dokazala v ostudni gonji proti poslancu g. Josipu Štreklju vso svojo pristno klerikalno nesramnost. Koliko je bilo pisarije o trtah, priobčevali so cele razkaze, ponatiskovali tabele o naročenih in dobljenih vladnih trtah, — in vsak čitatelj je dobil vtis, da širokousta klerikalna lista dokazuje s tem grozne sieparije. Pa kako so grozili Štreklju! — Ko pa je Štreklj tožil oba lista ter ju hotel pognati pred porotnike, kjer naj bi „Gorica“ in „Primorski list“ dokazala svoje dolžitve, tedaj so se katoliški poštenjaki skrili za slamnata urednika, ki sta izjavila, da onadva o vseh teh rečeh nič ne vesta. O kakem nastopu dokaza resnice ni bilo ne duha ne sluha. Prej toliko bahavstva in širokoustnosti, potem pa so vlezli po klop in se skrili kakor podgane po luknjah. — Zato sta bila oboje odgovorna urednika le radi zaupanja, da bo prišlo do razrešitve.

in „Soča“ je objavila razsodbo na troške katoliških tatov časti in poštenja svojega bližnjega.

Komaj je to minulo, sta prinesla „Gorica“ in „Primorski list“ zopet po celo prvo stran polno — trt, pa čez celo širino je stalo debelo tiskano: Oj te trte! Da so bili enkrat že obsojeni, niso povedali, — ali zopet so govorili o vladnih trtah, ki so romale na Kras, baje tudi na ime ljudi, ki trt niso ne naročili ne prejeli. Vsa reč je zopet polna skrivnostnega namigavanja in zopet mora dobiti čitatelj vtis, da klerikalci ponavljajo strare dolžitve... Ako jih Štreklj zopet zgrabi za zlobni jezik, tedaj pa se skrijejo, kakor krti. — Taki poštenjaki so veliki katoličani okoli „Gorice“ in „Primorskega“. — S tako lažljivo in podlo bando imamo opraviti. Kaj čuda, ako je boj s takimi rokovanji neploden in do skrajnosti ostuden!

Polno plesov za „Lego“. — Sedaj v predpustnem času Lahí pridno plešejo za „Lego“. Ples v korist »Lege« tu, ples v korist »Lege« tam. — Slovenci ne prirejamo predpustnih veselí v korist družbe sv. C. in M. No, spominjajmo se je drugače toliko pogostejše in izdatnejše. Lahí delajo z vso silo in čudovito požrtvovalnostjo za naše raznarodovanje — naj bo torej odpor tako močan, da vrže ob tla njihova prizadevanja.

Ameriške novine javljajo, da so zadele podružnice slovaškega društva „Narodni Slovenski Spolok“ v Pittsburgu, Pensilvanija, ameriške združene države, in pa bačno tvrdko P. Y. Rovnjanek & Co. istotam velike denarne izgube. S tema dvema zavodoma je baje v zvezi prav mnogo izseljencev v Ameriko. — Kdor bi bil morda vsled slabega stanja zavodov prizadet, naj se obrne do političnih oblastev I. instance, c. kr. okrajna glavarstva za pojasnila in nasvete.

Vojaški begunc. — Pobegnil je od tukajšnjega dragonskega polka dragonec Alojzij Tošapovec (?). Ponoči je vzel konja ter odjahal do meje. Konja so dobili pri Brazanu, vojak begunc pa se je prijavil pri karabinjerih v Manzanu, odkoder so ga pripeljali v Videm.

Orsetti ostane v službi. — Poročali smo, da se je imel vršiti dvoboj med dr. Ah. Venierjem in A. Orsettijem, ravnateljem tukajšnjega klerikalnega zavoda „Banca Friulana“ ter da je bil Orsetti odpuščen iz službe. Upravi svet zavoda se je posvetoval o slučaju ter sprejel Orsettija zopet v službo.

Iz Lekve. — Bralno in pevsko društvo „Tabor“ priredi 13. t. m. predpustno veselico, in sicer ob 7½ zvečer.

Oni starček, ki je umrl v tukajšnji bolnišnici opečen vsled požara pri Lenardiču v Pevni, se piše Miha Prinčič, star 65 let, iz Gor. Cerovega.

Elite-koncert Aranyi, dve mladi gospodični sestri iz Ogrske, je vspel dobro, kar se tiče proizvajanja, ali udeležba je bila mala, komaj 100 oseb.

Cigan okradel cigana. — V neki baraki blizu podgorskega mosta čez Sočo leži bolan cigan po imenu Huber. Prišel ga je obiskat 21 letni cigan Anton Levakovič. Delal se mu je prijaznega in s seboj je prinesel tudi vina. Pri tem pa si je ogledaval okoli, kaj bi Huberju odnesel. Ko je mladi prijatelj Levakovič odšel, je videl bolni cigan, da je odšla z njim srebrna ura ter nekaj drugih rečij v vrednosti 60 kron. Bolnik je videl, da ga Levakovič ni prišel obiskat iz dobrega srca, ampak s hudobnim namenom, ker je vedel, da ima nekaj vrednosti, zato je naznanil tatu policiji.

Zveza narodnih društev.

Letni občni zbor »Zveze narodnih društev« se ne bo vršil dne 2. maja, kakor je stalo v okrožnici, (dne 2. maja je veselica v Renčah o priliki sklepa obrtne šole), pač pa dne 9. maja. Ta dan naj blagovole društva upoštevati, ker bo občni zbor pred. in pop. pa ljudska veselica.

Veselica v St. Andrežu. — Prihajajo nedeljo se bo vršila v St. Andrežu predpustna veselica tamošnjega Bralnega in pevskega društva z že objavljenim vsporedom. Ne to veselico opozarjamo p. n. občinstvo iz okolice in iz mesta in želeli bi bilo, da poseti vsak, komur koli dopušta čas, prireditelj pridnega in delavnega našega društva v St. Andrežu.

Igre. — »Zveza narodnih društev« prosi vsa ona društva, katera so že porabila posojene igre, ker se je vršila pri njih

veselica, naj blagovole vrtni iste, da bo i za naprej Z. N. D. točno postregla v vsakem oziru svojim društvom.

Čitalnica v Kobaridu priredi kostumirani ples v hotelu pri pošti dne 13. t. m. in ne 14., kakor prvotno naznanjeno.

Kmetko-zobraževalno društvo v Sedlu priredi plesno veselico s šaljivo pošto v prostorih g. Fr. Modrijančiča. Kdaj?

Ozljani, 7. februarja. — Veselica, katero je priredilo naše bralno in pevsko društvo dne 24. m. m., je vspela ne pričakovano dobro. Posebno z ozirom na to, da prireditelji so bili sami priprosti domačini. — Vsa čast vrlim Šempaskim in Ajševskim pevcem, posebno njih pevovodjama gg. Juliju Savelliju in Ant. Mladovanu, ki sta s sodelovanjem pri petju pripomogla do zaželenega uspeha. — Udeležba je bila precej velika, posebno iz Šempasa in Ajševice.

Bralno in pevsko društvo v Poljubnju priredi dne 14. svečana svoja veselica od 4. uri popoldne v prostorih g. Ivana Luznika s sledečim vsporedom: 1. Bajuk: „Slavček“, narodna pesen, poje mešan zbor. 2. Laharnaar: „Večer“, poje mešan zbor. 3. Šaljiv igralec: „Eno uro doktor“. Po veselici društvena zabava s plesom, pri katerem svira tamburaški zbor iz Tolmina. Vstopnina: sedeži 1 K, stojišča 50 v, k plesu 1 K. Posebnih vabil se ne razpošilja. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Ciril-Metodovo milo prodaja v Gorici doslej edino trgovec Kuštrin. To daje slovenskemu kupujočemu občinstvu malo čudno pričevalo. Iz seznamov v »Narodu« in »Slovenici« je razvidno, kako veliko število trgovcev v Ljubljani in po Kranjskem je imelo to milo takoj na prodaj, — v Gorici pa, kjer je milo doma, pa — nič. Tovarna garantuje za izdelek, ki je prve vrste. Kjerkoli ga prično rabiti, ga ne opusté več. Zato je v Gorici vzrok le občinstvo, ki kupi, kar mu kdo ponudi.

Kmoljskim potovalnim učiteljem za gorisko okoličje je imenovan g. Ernest Klavžar, ki je bil do sedaj gospodarski uradnik pri grofu Jelačiču na Hrvaškem.

Shod obrtnikov je bil v nedeljo v Postojni. Sklicalo ga je »Slov. obrtniško društvo« za obrtnike postojanskega okraja. Govorilo se je o pomenu in namenu obrtniškega društva, dr. Marn je predaval o načrtu zakona glede socialnega zavarovanja. Unela se je živahna debata. Vsi obrtniki so se izrekli za starostno zavarovanje, zahtevali pa skrajšanje dobe 65 let. Razpravljalo se je še o raznih drugih stanovskih rečeh.

Tutaj za krojače v Gorici se otvori 10. marca t. l. ter bo trajal do 7. aprila t. l. Otvori ga zavod za pospeševanje obrti. Prošnje je vložiti do 13. t. m. pri vodstvu v ulici Morelli št. 37.

Čebelarstva podružnica za „srednje-vipavski okoliš“ vabi k rednemu občnemu zboru, ki bo v Kamnu 14. t. m. ob 3. pop. Na dnevnem redu je: predavanje o čebelarstvu, volitev vodstva. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ribiških zadrug in tvornic sardel je bilo lani v Primorju in v Dalmaciji: zadrug 74, tvornic 43. Po leti se je ujelo rib za vrednost 3 milijone 95.490 K.

Na Balkanu.

Visokošolska in trgovska mladina v Belemgradu sklicuje za jutri velik protestni shod radi „veleizdajkega procesa“ v Zagrebu. Brez dvoma pride ob tej priliki do velikih protiaustrijskih demonstracij. — Oboroževanje Srbije se nadaljuje. Sedaj pride iz Francoske zopet 900 zabojev vojnega materijala. — Poroka se, da je vojni minister general Živković podal svojo ostavko.

Politični pregled.

Novo ministrstvo: — „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje tajnega svet. dr. Leona v. Bilinskega finančnim ministrom, sekcijskega načelnika v pok. tajnega svetnika Ludovika Wrbke železniškim ministrom, grofa Stürgkha načelnim ministrom, dvornega svetnika dr. Albina Bräfa poljedelskim ministrom, dvornega svetnika pri inomoškem namestništvu Avgusta Ritta ministrom za javna dela, predsednika poslanske zbornice dr. Weisskirchnerja za trgovski ministrom.

nistrom in namestnika predsednika štajerske odvetniške zbornice dr. vit. Hohenburgerja pravosodnim ministrom.

Jugoslovani so zopet ostali brez zastopstva v ministerstvu. — Razumljivo! Kdo pa bo upošteval fikfakovske politike Šusteršičeve vrste, ki zjutraj govore o opoziciji, popoldne pa sklepajo izjavo, ki hvale vlado, ko je najbolj slovonožrska; politike, ki se dajo pridobiti za vsako vladno reč, če se jim ponudi le kako strankarsko oškodnino? — Dokler bo veljal Šusteršič za nekakega glavnega reprezentanta Jugoslovanov, tudi ne more biti drugače!

Angleška kraljeva dvojica je dospela 9. t. m. v Berlin. Sprejem od strani cesarske rodbine je bil presrčen.

Deželnozbornske volitve na Koroškem bodo 24. marca v splošni kuriji. Volitve skončajo 5. aprila.

Odbor zaupnih moč narodno-napredne stranke za Kranjsko je imel 7. t. m. prvo sejo. Načelnikom stranke je bil izvoljen zopet Ivan Hribar, I. podpredsednikom dr. Ivan Tavčar, II. podpredsednikom pa z večino glasov proti dr. Trillerju dr. Ivan Oražen. Tajnik je dr. Franc Novak, blagajnik Ivan Knez; izvršev. odbor so izvoljeni: dr. Žerjav dr. Windischer, dr. Švigelj, dr. Triller, eno mesto se še ni zasedlo. Sklenilo se je po vsej deželi prirediti shode ter osnovati za vse sodne okraje politična društva. Razgovor se je vršil tudi o starostnem zavarovanju ter se je stranka izrekla za starostno zavarovanje delavcev in obrtnikov, a proti kmečkemu zavarovanju v sedajni od vlade predloženi obliki.

Razne vesti.

Za šole v Galiciji. — Galijski deželni odbor je sklenil, da najame posojilo 10 milijonov K v namen, da jih razdeli med občine, da si zgradijo potrebna šolska poslopja.

48000 rubljev v pepelu. — Sluga v krakovskem »Nationalhotelu« je našel v pepelu, ko je hotel v neki sobi zakuriti peč, 48 ruskih državnih obligacij, katerih vsaka je vredna 1000 rubljev. Najbrže je te kedo ukradel in ker jih ni mogel prodati, jih je vrget v peč sobe, kjer je stanoval v hotelu.

Svoje prešiče je redil z mesom mrličev. V Budimpešti so prišli grobokopa Derangya iz Ersebetfalve, ker se je dogotalo, da je odkopaval mrličce ter jih metel v svinjak prešičem v hrano. Ko je to izvedelo ljudstvo, je hotelo kar na mestu grobokopa ubiti. Le s težavo so ga spravili v zapore.

Z vodnim strelom se je vstrelil v Celju poštni oficijal Jesip Zupanek. Baje je imel neozdravljivo srčno bolezen.

Smrtina obsodba v Rusiji. — Ruski revolucionarni odbor javlja, da so ruske sodnije v preteklem letu samo v Evropi izvršile za 129.47 obsojenih smrtno obsodbo.

Ruski general umorjen. — Generala Aleksejevskega v Amurski pokrajini sta umorila dva ruska terorista v njegovem stanovanju.

Francoskega pesnika Mendesa so našli mrtvega v nekem tunelu pri St. Germainu. Truplo je bilo baje raztrgano na kose.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broš. za 3 K, vezana za 4 K.

Stavbeno podjetje

Znidarčič & Stepančič
GORICA

Tržaška ulica št. 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se toplo priporočata.

Znidarčič & Stepančič.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaševanje se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije, inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Hiša na prodaj. — V Gorici v ulici Antonia Tomsig (v bližini predora pod Kostanjevico) je na prodaj nova hiša. — Natanjšeje se poizve v Krmini Via Udine 73, I. nadst.

Milan. — Dvigni pismo. V njem je povedano vse. — Odpustam in sem pripravljena.

Režica. — Petek nemogoče. Soboto večer ob navadni uri. Dovoljenje dobila.

Poprava in komisija, zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilne ter vsakovrstne plošče, zastopnik avtomatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev. Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Novi slovenski ceniki franko.

Le v Gorici
+ tekal. Jos. Verdija II.

M. Gal, Trst Corso 4.

Specijalna tvrdka gumijastih predmetov. Cevi za vodo, vino, pivo itd. Irigatorji, gumijaste vloge za postelje, nepremočljivo blago K 4—, blazine iz gumijskega, brizgalnice za klistiranje od 60 vin. više. Kopalne bajne in irigatorji pripravljeni za potovanje. Gumijaste okovi za berglje. Higienične umivalne gobe iz gumijske, zelo trpežne. Bideji. Higienični predmeti.

Predmeti za bolnike. Termometri za bolnike, kopeli in sobni termometri. — Kompletni irigatorji od K 250 više. — Brizgalnice za nos, ušesa in oči. Pršne kopeli za nos. — Nočne posode tudi za bolnike. — Aparat za bolnike, kateri močijo. — Nozi se na života. — Aparati za steriliziranje mleka za otroke. — Žakijci za led. — Prsnit-obkladki. — Billrot & Mossetig-batist.

Kirurški predmeti. — Pravat-brizgalnice, berglje, aparati za inhaliranje, vata dr. Bruna 1/4 kg 80 vin., 1/2 kg K 150, 1 kg K 3— — Preveze za otroke. Flaneli. — Preveze za krčne žile.

Ortopedični predmeti. Nogovnice iz elastike za krčne žile. — Klini pasovi. — Preveze za života. — Ortopedični moderci (Geradehalter), naramnice in podveze za nogovnice.

Dišave za mila, tu- in inozemstva. **Toaletni predmeti.** — Šetke za zobe in za obleke, glavnički, ogledala itd. — Razpraševalci za dišave.

Dežni plašči

pristno angleški, garantirano nepremočljivo blago za gospode in dame gotovi in po meri od 35 K više.

Cene brez konkurence! Diabolo-igre. Diabolo-igre.

Naznanilo.

Slav. občinstvu se uljudno naznanja, da od 14. t. m. naprej se sprejema v loteriji v ulici Vetturini št. 3 igra na loto za žrebanje na Dunaju.

Prvo žrebanje se vrši dne 20. t. m.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče slabočnega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venc. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 35-8

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Dne 13. t. m.

se vrši

v Bohinjski Bistrici

v Grand Hotelu „Triglav“

prvi planinski ples.

Pri plesu svira godba 47. pešpolka iz Gorice.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 2 kroni za osebo.

Za družino obstoječ iz 3 oseb 3 krone.

Goriška Tiskarna A. Gabršček

v Gorici

sprejme učenca

za tiskarno.

Isti mora imeti 14 let in spričevalo, da je dovršil z dobrim uspehom vsaj razreda katerekoli srednje šole.

Gostilna „pri belem zajcu“

v Gorici, Munska ulica 11

je preskrbljena z izvrstnimi brskimi in furlanskimi vini, ter kraškimi teranom.

Izborna kuhinja. — Cene zmerne.

Na razpolago so tudi hlevi za konje in živino.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Fani Jeseneg.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d. kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrebnj pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1-20 više. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 23. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne 1/4 prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/4%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Delaži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soda« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Na jedno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole — Koza s solncem.** Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!